

BETÆNKNING**Afgivet af Erhvervsudvalget****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutbeslutning om Grønlands Selvstyres udtalelse til forslag til lov om arbejdsskadesikring i Grønland.****Afgivet til forslagens 2. behandling**

Erhvervsudvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Aqqaluaq Egede, Inuit Ataqatigiit, formand
Inatsisartutmedlem Niels Thomsen Demokraterne, næstformand
Inatsisartutmedlem Naaja Nathanielsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Per Berthelsen, Siumut
Inatsisartutmedlem Siverth K. Heilmann, Atassut

Udvalget har efter 1. behandlingen under FM2010 gennemgået forslaget og fremlægger i det følgende Udvalgets bidrag til Inatsisartuts beslutningsgrundlag.

1. Inatsisartuts 1. behandling af forslaget

Erhvervsudvalget bemærker at der ved lovforslagets 1. behandling var en generel tilslutning til forslaget fra Inatsisartut.

2. Forslagets indhold og formål

Lovforslaget har til formål at erstatte den nuværende anordning om arbejdsskadesikring i Grønland med en lov om arbejdsskadesikring i Grønland. Baggrunden for ønsket om at erstatte den nuværende anordning med en lov er, at en anordning i realiteten ikke kan ændres, når den først er trådt i kraft, da dette vil kræve behandling i Folketinget. Dette medfører at ændringer i den grønlandske arbejdsskadesikringordning er yderst omstændelige og ikke altid kan gennemføres, selvom der fra grønlandsk side måtte være ønsker om det.

Lovgrundlaget for arbejdsskadesikringen i Grønland har bygget på anordninger, som har sat de gennem tiderne gældende danske arbejdsskadelove i kraft i Grønland. Anordningerne er forbundet til de skiftende danske love. Anordningerne kan alene sætte en dansk lov eller en dansk ændringslov i kraft i Grønland. Det er ikke muligt at ændre i anordningerne uafhængigt af de danske love.

Når anordningen nu erstattes af en lov bliver der mulighed for at Inatsisartutts eller Naalakkersuisuts ønsker om ændringer i lovgrundlaget for den grønlandske arbejdsskadesikring kan ske på en hurtig og nem måde. Loven hjemler ligeledes en mulighed for at Selvstyret efter forhandlinger med staten kan hjemtage området.

Lovens indhold er stort set det samme som i den nuværende anordning. Der er dog foretaget enkelte ændringer i forhold til nuværende anordning. Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger at de væsentligste ændringer i forhold til den gældende retstilstand er:

1. Reglen i den nuværende anordnings § 5 om, at sikrede, der bosætter sig udenfor Grønland efter arbejdsskaden, overgår til sikring efter lov om arbejdsskadesikring, ophæves.
2. Der indføres ret til erstatning for udgifter til behandling på private hospitaler og klinikker, når der er ventetid på behandling i det offentlige system, og udgiften opvejes af den skønnede udgift til dagpenge m.v. i ventetiden.
3. Der indføres en fast dagpengesats for den særlige grønlandske dagpengeordning.
4. Der indføres et tillæg til årslønnen svarende til den gennemsnitlige værdi af fangst til eget forbrug for selvstændige erhvervsdrivende i gruppeforsikringen.
5. Den særlige grønlandske gruppeforsikring gøres frivillig.

3. Baggrunden for ændringerne

Punkt 1 er en konsekvens af at Grønland med forslaget får sin egen arbejdsskadelov. Ydelserne efter denne lov er stort set de samme som efter den danske lov. Der er derfor ikke behov for reglen i den nuværende anordnings § 5.

Punkterne 2 - 4 afspejler et grønlandsk ønske om en justering af de nuværende regler, så de passer bedre til de grønlandske forhold.

Punkt 2: Forsikringssselskabet skal betale for nødvendig behandling på privathospital, når udgifterne til behandlingen modsvares af en besparelse på dagpengene. Idéen er, at hurtig behandling på privathospital kan forkorte den tid, som den skadelidte går sygemeldt, og dermed den periode skadelidte modtager dagpenge fra forsikringssselskabet. Forsikringssselskabet sparer dagpenge ved en hurtig behandling. Dette er også til fordel for den skadelidte, da vedkommendes fravær fra arbejdsmarkedet forkortes.

Punkt 3: Efter den nuværende anordning beregnes dagpengene på grundlag af skadelidtes løn i året før skaden. Men i mange tilfælde er det vanskeligt for administrationen at skaffe oplysninger om skadelidtes løn i året før skaden. Det betyder, at der kan gå mange måneder, og i nogle tilfælde mere end et år, før skadelidte får dagpenge. Formålet med at indføre en fast dagpengesats er at sikre, at skadelidte får dagpenge så hurtigt som muligt efter sygemeldingen. Den foreslåede regel medfører, at de højestlønnede vil få mindre i dagpenge, mens de lavest lønnede vil få mere. Muligheden for at få dagpenge fra arbejdsskadesikringen har størst betydning for de arbejdstagere, der ikke får løn under sygdom.

Punkt 4: Forslaget har til formål at sikre en mere retfærdig årslønsfastsættelse for de selvstændige (fiskere og fangere) i gruppeforsikringen. De selvstændige i gruppeforsikringen er hovedsageligt fiskere og fangere. Disse personers indtægter består i penge fra salg af fangst og i fangst til eget forbrug. Forslaget sikrer, at fangst til eget forbrug omsættes til et beregnet pengebeløb, som derefter medregnes i den af myndighederne registrerede årsløn. Den heraf beregnede årsløn er grundlaget for erstatning for tab af erhvervsevne. Det anføres i bemærkningerne, at ” *Det er især de selvstændige i gruppeforsikringen, hvoraf mange har årsindtægter på 100.000 kr., der vil få højere dagpenge efter forslaget end efter de nugældende regler.* ”

Punkt 5: Gruppeforsikringen er efter den nuværende anordning en tvungen ordning for fangere og fiskere m.v. Forsikringen omfatter både arbejdsulykker og erhvervssygdomme. Gruppeforsikringen administreres af Center for Arbejdsskadesikring. Der har i mange år været problemer med at få styr på medlemskredsen og at få medlemmerne til at betale præmie til ordningen. Ifølge forslaget gøres gruppeforsikringen selvstændig. Formålet er at skabe klare retningslinjer og at få overblik over medlemskredsen.

En arbejdsgiver, der ønsker at være medlem af gruppeforsikringen, og som opfylder betingelserne (fisker, fanger m.v.), skal tilmelde sig til ordningen og betale præmien. Derved opnår arbejdsgiveren, at han selv og hans medarbejdende ægtefælle samt hans ansatte bliver sikret på samme måde som alle andre, der arbejder i Grønland for en billig præmie. Der vil i form af bekendtgørelser blive udarbejdet regler for tilmelding, betaling og udtræden af ordningen.

En arbejdsgiver, som ikke ønsker at benytte sig af tilbuddet om gruppeforsikring, skal tegne forsikring for arbejdsulykker i et forsikringsselskab og tilmelde de ansatte til Arbejdsmarkedets Erhvervssygdomssikring. Arbejdsgiveren kan sikre sig selv og sin medhjælpende ægtefælle på samme måde. Hvis arbejdsgiveren undlader at sikre de ansatte, vil Arbejdsskadestyrelsen udbetale erstatning til den skadelidte medarbejder og derefter kræve pengene tilbage fra arbejdsgiveren via rekurs. En arbejdsgiver, der ikke har sikret sig selv, får ikke erstatning for en skade, der rammer ham selv.

4. Administration af ordningen

Den nuværende anordning administreres af Center for Arbejdsskadesikring i Nuuk på vegne af Arbejdsskadestyrelsen. Den lokale administration i Nuuk vil blive opretholdt fremover, men Centret vil blive en del af Arbejdsskadestyrelsen. Personalet vil blive tilbudt ansættelse i Arbejdsskadestyrelsen. Formålet er at indføre en moderne og effektiv administration af arbejdsskadesikringen i Grønland ved at give bedre opbakning til personalet og at tilføre de nødvendige ressourcer indenfor IT, personale og efteruddannelse. Det er forsat staten, der afholder de hermed forbundne udgifter.

5. Skattemæssige forhold for fiskere og fangere

Fiskere og fangere kan som selvstændige vælge at lade sig dække af gruppelivsforsikringen eller tegne en forsikring i et privat forsikringselskab. Det er Udvalgets forståelse at udgifter forbundet hermed ikke er fradragsberettiget, da gruppelivsforsikringen er at regne for en privat udgift. Er der tale om, at en arbejdsgiver har afholdt udgifter til en gruppelivsforsikring vedrørende en medarbejder, kan arbejdsgiveren fratække udgiften som en personaleomkostning, mens den ansatte skal medregne beløbet som B-indkomst (på samme måde som ved pensionsordninger).

6. Forslagets økonomiske konsekvenser

Udvalget har overvejet, hvorvidt forslaget er behæftede med økonomiske konsekvenser for det grønlandske erhvervsliv og for samfundet i en bredere forstand. Da Naalakkersuisut ikke i forlæggelsesnotatet har påpeget eventuelle negative økonomiske konsekvenser for Grønland ved tiltrædelse af loven, er det Udvalgets formodning, at sådanne ikke vil forekomme. Det anføres i de almindelige bemærkninger at lovforslaget vil have økonomiske konsekvenser for den danske stat eftersom forsikringsordningen administreres af den danske stat. Denne økonomiske virkning fremkommer blandt andet ved at staten opretholder den nugældende statsgaranti for underskuddet i gruppelivsforsikringen og at staten forsat giver et tilskud til forsikringspræmierne i gruppelivsforsikringerne således at præmiebetalingen belaster betalerne mindst muligt.

7. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget finder det glædeligt, at der er taget initiativ til at forny og modernisere arbejdsskade sikringsordningen i Grønland. Det er Udvalgets forståelse at lovforslaget i forhold til den nugældende anordning rummer en række forbedringer for de forsikrede. Desuden finder Udvalget det glædeligt, at forsikrede fiskere og fangere ved sygdom eller arbejdsulykker kan oppebære en højere ydelse end i den nugældende ordning. At forslaget er udformet som et lovforslag anser Udvalget ligeledes som en fordel, eftersom dette giver Inatsisartut råderum for at tilpasse og justere loven, såfremt samfundsudviklingen måtte tilsige dette. Det er Udvalgets formodning, at der vil blive igangsat et oplysningsarbejde for at gøre opmærksom på de ændringer af retstilstanden, som loven afstedkommer. Eftersom det som førnævnt ikke fra Naalakkersuisut side, er oplyst hvorvidt, en vedtagelse af forslaget vil være forbundet med økonomiske ulemper, antager Udvalget af eventuelle udgifter hertil vil blive afholdt af Arbejdsskadestyrelsen.

Udvalgets indstilling

Et enigt Udvalg indstiller lovforslaget til vedtagelse.

Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Aqqaluaq Egede
Formand

Niels Thomsen
Næstformand

Naaja Nathanielsen

Siverth K. Heilmann

Per Berthelsen